Kaderinfo

N° 315 - JUNI 2021

Belgique-België
P 201075
N° d'autorisation envoi clos
B 36

Dépot légal 1000 BRUXELLES X
Numéro d'agrégation: P201075

DRIEMAANDELIJKS INFORMATIEBLAD VAN DE NATIONALE CONFEDERATIE VAN HET KADERPERSONEEL

REPRESENTATIEVE ORGANISATIE VAN KADERLEDEN ERKEND BIJ KB VAN 26/11/1986 • LAMBERMONTLAAN 171 BUS 4, 1030 BRUSSEL

Een nieuw team om u van dienst te zijn.

INHOUD

2 Editoriaal: Een nieuw team om u van dienst te zijn.

4 Eredlidmaatschap Herman & Voordelen voor onze leden.

5 Rapport van de presentaties tijdens de AV.

6 Positie van de NCK over de hervorming van de 2e pensioenspijler.

8 Onderzoek van het ontwerp van de hoge raad van financiën.

9 Wist je dat: wie wil er een rendement van 4,75% per jaar!

10 FECEC: Europa en herstructurering.

16 De politieke partijen in het sociale debat.

19 ETS doeltreffend instrument om broeikasgassen terug te dringen?

21 NCK: Informatie en feiten

EDITORIAAL

EEN NIEUW TEAM OM U VAN DIENST TE ZIJN.

DOOR PIERRE PIRSON, Voorzitter NCK

De Statutaire Algemene Vergadering van 25 maart 2021 was de gelegenheid om uw vertegenwoordigers in het Nationaal Comité te kiezen. Het was mij een waar genoegen u een nieuw, compleet en meer gediversifieerd team voor te stellen. Een team omdat, en het was voor mij de eerste keer, we meer kandidaten dan plaatsen hadden en we samen een dialoog voerden over de best mogelijke configuratie om de NCK te laten profiteren van alle talenten en goede wil.

Ik denk dat het altijd belangrijk is te onthouden dat al uw vertegenwoordigers in het Nationaal Comité vrijwilligers zijn, kaderleden zoals u, hetzij nog actief of al gepensioneerd.

Een vernieuwd team, want we hebben twee nieuwe Nederlandstalige vice-voorzitters met een gedegen ervaring:

- Natascha Van Horenbeeck: voorzitter van Forcka, een kadergroepering bij BNP Paribas, waar zij ook verkozen is in de ondernemingsraad.
- Koen Grégoir: 37 jaar ervaring bij Bekaert, verkozen in de ondernemingsraad, tweemaal verantwoordelijk voor de TBE, heeft ervaring met de procedure van de wet Renault. Specialist in gedragsveiligheid.

Philippe Hendrickx (Engie, verkozen in de ondernemingsraad, voorzitter van de Energiefederatie) en ikzelf (ING, verkozen in de ondernemingsraad, voorzitter van de Federatie van Bankleiders) vormen de continuïteit onder de 4 vice-voorzitters.

Een completer team omdat, zoals in de statuten is bepaald, het nationale dagelijks bestuur op paritaire basis wordt samengesteld en wij het belangrijk vonden twee extra afgevaardigden te benoemen:

- Neal Persoons : lid van People@KBC zal onze Young Professionals Afgevaardigde zijn en is een duidelijke verjonging van ons team.
- Roland Glibert: gepensioneerd bij Belgo Nucléaire, zal de Kaderinfo van energie blijven voorzien en mij blijven pesten wanneer ik te laat ben met het schrijven van een redactioneel artikel.

Vervolgens wordt het nationaal comité, naast de 6 leden van het uitvoerend comité, gecompleteerd door 5 ervaren collega's:

- Pascale Lobé, voorzitster kadergroepering Engie, afgevaardigde vrouwelijke kaderleden

Ik wil van deze editoriaal gebruik maken om u eraan te herinneren dat ik het belangrijk vind dat de diversiteit van de NCK ook in onze standpunten en onze communicatie gewaarborgd is. Zoals u ziet, is er altijd ruimte voor verbetering en ik doe een beroep op al onze collega's (en zal dat blijven doen zoveel als nodig is), die bij de laatste verkiezingen talrijker en succesvoller waren.

- Serge Bodart, gepensioneerd CEN, gedelegeerde voor de sector Onderzoek
- Didier Ramon, Engie, gedelegeerde voor de energiesector

Ook het steeds belangrijke onderwerp van de pensioenen, en de door de regering Vivaldi aangekondigde hervorming (zie artikel met ons standpunt) rechtvaardigt dat wij twee deskundigen op dit gebied hebben:

- Luc Vinckx, voormalig ondervoorzitter, zal ons blijven bijstaan als Pension Expert NL
- Pierre Ykman, gepensioneerde, pensioendeskundige FR

Tenslotte, na vele jaren van goede en trouwe dienst, leek het ons vanzelfsprekend dat Herman Claus voorgedragen zou worden voor een erelidmaatschap (zie artikel).

Nieuw Nationaal Uitvoerend Bureau

Nieuw Nationaal Comité

En ons secretariaat

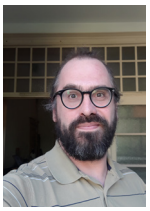

Mariem en Bas
info@nck-cnc.be ; 02 4204334

ERELID HERMAN CLAUS

Onze AV in maart 2021 zag het einde van een lange reeks mandaten die Herman Claus onbaatzuchtig voor de NCK invulde.

Herman was 8 jaar lang voorzitter van de NCK en was ook vele jaren ondervoorzitter, zijn prestaties hebben een blijvende indruk achtergelaten.

Het Nationaal Comité heeft daarom aan de Algemene Vergadering voorgesteld, in overeenstemming met onze statuten, Herman een erelidmaatschap toe te kennen, hetgeen de Algemene Vergadering zonder aarzelen heeft goedgekeurd.

Wij danken jou en hopen dat wij nog van jouw hulp en advies gebruik kunnen maken.

VOORDELEN voor onze leden

Modaliteiten: het secretariaat contacteren.
Voor actuele/verdere informatie :
zie www.nck-cnc.be leden voordelen

1 PENSIOENPLAN :
Analyse van uw pensioenplan aan 50 €.

2 EXTRA RECHTSBESCHERMING TEGEN BEROEPSRISICO'S :
Extra verzekering
- In het kader van de beroepsuitoefening dekt die polis :
  - het burgerrechtelijk verhaal,
  - de strafrechtelijke verdediging,
  - de burgerrechtelijke verdediging,
  - de bestuurderswaarborg,
  - alle geschillen in verband met de sociale wetgeving en de arbeidsovereenkomst.
- Jaarpremie : 35 €

3 HERTZ :
Huur een wagen aan 10 % korting op het landstarief.

4 JURIDISCH ADVIES INZAKE ARBEIDSRECHT :
Dit gratis advies wordt uitgebreid tot de gezinsleden wonend onder hetzelfde dak als het NCK-lid.

5 CARLSON WAGONLIT TRAVEL :
Prijsvermindering aangeboden op verschillende reizen die besteld worden via de site http://leisureatwork.cwtonline.be/index.aspx

6 VORMINGSSESSIES :
NCK richt regelmatig vormingssessies in.
Deze zijn gratis voor haar leden (of met minimale bijdrage).
Niet-leden betalen volle prijs.

Meer informatie ?

Contacteer het NCK secretariaat via

info@nck-cnc.be.

RAPPORT VAN DE PRESENTATIES TIJDENS DE ALGEMENE VERGADERING.

DOOR ROLAND GLIBERT, ALGEMEEN AFGEVAARDIGDE NCK

Economische vooruitzichten Philippe Ledent.

Philippe Ledent, senior econoom bij ING, presenteerde een rapport over de wereldwijde economische vooruitzichten als gevolg van de pandemie.

China heeft de pandemie uitgeroeid en noteert een bbp-groei van 1,4% in 2020 (6,5% in 2019), alle andere grote economische spelers zaten in een recessie: EU -3,5%, Europese Unie -7,4%.

Tot op heden is de gezondheidssituatie in de EU stabiel, toch kampt Europa nog steeds met de epidemie.

Voor 2021 zou het bbp in Europa, indien het vaccinatieprogramma normaal verloopt, in de tweede helft van het jaar sterk moeten stijgen, met de nadruk op de dienstensector, hetgeen een positieve groei van het bbp voor het jaar mogelijk zou maken.
Ondanks de maatregelen die zowel op Europees als op nationaal niveau zijn genomen om de economie te ondersteunen, kon België een stijging van de werkloosheid niet vermijden: in 2021 zouden 75.000 banen verloren gaan.

Om de nevenschade van de epidemie te beperken heeft Europa het initiatief genomen tot een herstelplan ten belope van 750 miljard euro om de economische en sociale gevolgen te verzachten. België zal hier profiteren van 5,9 miljard.In de VS was de distributie van cheques aan huishoudens een eerste interventie, voor een totaal van 650 miljard dollar.

Al deze maatregelen moeten het mogelijk maken om de crisis te verzachten. Er zijn echter nog punten die in het oog moeten worden gehouden en uitdagingen die moeten worden aangegaan: de prijs van een vat olie, de ontwikkeling van de inflatie die tot een stijging van de rentevoeten zou kunnen leiden en de terugbetaling van de opgestapelde schuld.

Gevraagd naar het beheer van de schuld van de Europese Unie en de staten, sprak P. Ledent zich uit tegen het idee van schuldkwijtschelding. Het is een kwestie van uitstel op de lange termijn en van vertrouwen op een sterke groei om het terug te betalen.

Jaarlijks rapport 2020 van de Nationale Bank van België.

Het jaarverslag van de Nationale Bank van België (NBB) werd voorgesteld door Cédric Duprez, de afgevaardigde van de gouverneur.

De heer Duprez gaf een overzicht van de economische en financiële ontwikkelingen in België en in het buitenland gedurende het jaar 2020. Het gedetailleerde verslag is te vinden op de website van de NBB. Enkele punten uit de presentatie werden onder de aandacht gebracht:

- De economische gevolgen van de gezondheidscrisis waren uitzonderlijk: het bbp daalde met 6,2%.
- Spaartegoeden van Belgische huishoudens zijn gestegen van 13% van het beschikbare inkomen in 2019 tot 21% in 2020.
- De economische crisis is asymmetrisch: diensten (hotels, restaurants, cultuur, reizen, enz.) zijn zwaar getroffen.
- Het opvangen van de schok voor huishoudens en bedrijven door de Belgische en Europese autoriteiten heeft een crisis van het type 1930 voorkomen.
- De ECB heeft ingegrepen om de rente laag te houden: 0% in januari, -0,3% in december.
- De interventies van de Belgische autoriteiten brachten de schuld op 115% van het BBP.

De uitdagingen voor de toekomst komen neer op het omvormen van de economie. Het gaat erom de digitale kloof te verkleinen en de ecologische overgang tot een succes te maken (-55% CO_2 in 2030 en koolstofneutraliteit in 2050).

Met de door de crisis verminderde middelen wordt in het verslag voorgesteld de werkgelegenheid te heroriënteren naar de doelstellingen van de transformatie van de economie, de arbeidsmarkt flexibeler te maken en voor de ecologische overgang een groener belastingstelsel in te voeren (verhoging van de prijs van CO_2, ...).

POSITIE VAN DE NCK OVER DE HERVORMING VAN DE 2E PENSIOENSPIJLER.

DOOR PIERRE YKMAN, PENSIOENSGROEP NCK
EN PIERRE PIRSON, VOORZITTER NCK

Met bezorgdheid heeft de NCK kennis genomen van de verspreiding van verklaringen in de pers over de zogenaamde fiscale kosten van de aanvullende pensioenen (tweede pijler van de pensioenen) en van geruchten over een hogere belasting op het kapitaal van kaderleden.

Het DNA van de NCK bestaat erin zich niet te verzetten tegen de transformatie van het land, maar deze te begeleiden in het belang van kaderleden, de burgers en het land op lange termijn.

Werknemers in het algemeen en kaderleden in het bijzonder zijn overbelast.

Kaderleden zijn door de progressieve belastingheffing al de meest belaste in het meest belaste land (bron: OESO).

Wij verdedigen uiteraard niet de zeldzame gevallen van misbruik, die hoe dan ook niet te wijten zijn aan de bezoldigde kaderleden die wij vertegenwoordigen. Zoals in het regeerakkoord staat, kan de financiering van de pensioenen alleen worden gewaarborgd door een hogere werkgelegenheidsgraad. **Extra negatieve belastingmaatregelen voor de werknemers die al het zwaarst worden belast**, zullen hen niet aanmoedigen om te blijven werken. Erger nog, dit kan onze talenten ertoe aanzetten naar het buitenland te verhuizen in een tijd waarin telewerken dit steeds meer mogelijk zal maken. Dit kan aanleiding geven tot een brain-drain en een verlies van kennis in onze bedrijven tot gevolg hebben.

Aanvullende pensioenen (tweede pijler) zijn de kwaliteit van het leven van werknemers en kaderleden, dit is geen spelletje!

Wat de tweede pijler betreft, willen wij u eraan herinneren dat het beroeps- en kaderpersoneel vragen om :

- Het behoud van de vrije keuze tussen kapitaal en lijfrente voor de tweede pensioenpijler.
- De handhaving van de deelname van vertegenwoordigers van kaderleden aan het beheer van sectorale- of bedrijfspensioenfondsen.
- Geen bestraffing van zelfstandige arbeid na ontslag op 50-jarige leeftijd in vergelijking met werklozen (employment trap - de berekening van het pensioen is gunstiger voor de persoon die werkloos blijft).
- De afschaffing van de solidariteitsbijdrage (berekend op basis van een woekerrente van 4,75%).

De tweede pijler maakt het mogelijk bepaalde flagrante ongelijkheden van de eerste pijler (wettelijk pensioen) te compenseren.

Wij herinneren er eveneens aan dat het systeem van de tweede pijler ook nodig is om het enorme verschil in de eerste pijler tussen de pensioenen van ambtenaren en die van particulieren te compenseren. Wij steunen de visie van de regering om een einde te maken aan de ongelijkheid van mannen en vrouwen, maar wijzen erop dat **het probleem van de ongelijkheid van mannen en vrouwen breder is dan het pensioen**, en dus op een meer omvattende wijze moet worden aangepakt. Merk wel op dat het verschil tussen de stelsels nog groter is.

Een van de oorzaken is uiteraard het feit dat loopbanen in de particuliere sector niet zo lineair zijn als in de overheidssector. Het is daarom noodzakelijk dat :

- **de 80%-regel van de tweede pijler minder ruim geïnterpreteerd wordt om de magere jaren van de carrière van het kaderlid te compenseren.**
- **het plafond voor bijdragen** van de eerste pijler **wordt toegepast op de gehele loopbaan** en niet langer op jaarbasis.

De eerste pijler bevat nog steeds ongelijkheden waarbij P&MS meer betalen zonder enig voordeel te krijgen.

In dezelfde logica, en ook al is de verhoging van het plafond van de eerste pijler een stap in de goede richting, blijven de kaderleden eisen dat :

- er gelijkheid is wat betreft pensioenuitkeringen en bijdragen tussen de regelingen van de eerste pijler.
- deeltijds werken niet mag worden bestraft wanneer de (reële) premies van de werknemers het wettelijke pensioenbijdragenplafond bereiken.

Het is gevaarlijk om verschillende ESG-regels op pensioenfondsen toe te passen.

Wij roepen op tot voorzichtigheid bij de toepassing van specifieke ESG-regels op pensioenfondsen. Het vaststellen van afwijkende regels voor pensioenfondsen die niet van toepassing zijn op andere fondsen die niet gebaseerd zijn op werknemersbelangen, is namelijk een risico dat ingaat tegen het goede beheer van deze pensioenfondsen. Bij het risicobeheer van een pensioenfonds moet immers worden vermeden "alle eieren in één mandje te doen". Wij zijn niet a priori tegen ESG-regels, maar die moeten algemeen zijn voor alle beleggingsvormen op Europees niveau en niet specifiek voor één land en/of één fondscategorie. Het geld van werknemers is geen speeltje voor welke politieke kleur dan ook.

Belastingen in België

Taxing Wages 2021 - ©OECD 2021

5.1 Income tax plus employee and employer contributions less cash benifits, 2019
As % of labour costs, by household type and wage level

	Single no ch 67 (% AW)	Single no ch 100 (% AW)	Single no ch 167 (% AW)	Single 2 ch 67 (% AW)	Married 2 ch 100-0 (% AW)	Married 2 ch 100-67 (% AW)(1)	Married 2 ch 100-100 (% AW) (1)	Married no ch 100-67 (% AW)(1)
Unweighted average								
Belgium	45,5	52,3	58,7	31,4	36,6	44,6	48,0	49,6
Germany	45,2	49,3	51,0	31,5	34,3	42,4	44,7	47,4
France	42,0	47,2	54,1	20,4	38,6	41,7	44,3	45,5
Sweden	40,4	42,6	50,7	32,5	37,3	38,5	39,9	41,7
OECD-EU 22	**37,7**	**41,9**	**46,2**	**20,2**	**30,5**	**35,2**	**37,9**	**40,1**
Netherlands	29,7	37,0	42,2	6,1	32,0	29,0	32,8	34,0
OECD-Average	**31,2**	**35,0**	**39,3**	**15,3**	**25,5**	**29,6**	**32,0**	**33,4**
Luxembourg	30,7	38,5	45,6	8,3	17,4	26,8	31,6	33,3
United Kingdom	26,2	30,9	37,2	12,8	26,4	26,7	29,0	29,0
United States	27,5	29,7	34,1	10,1	18,6	24,0	26,1	28,3
Switserland	19,5	22,3	26,9	4,8	9,9	16,2	18,7	22,0

Legaal pensioen in België (cijfers 2018)

ONDERZOEK VAN HET ONTWERP VAN DE HOGE RAAD VAN FINANCIËN.

DOOR PIERRE YKMAN EN LUC VINCKX, PENSIOENSGROEP

Het NCK, de enige vakbond die de belangen van het kaderpersoneel behartigt, is gekant tegen het project van de Hoge Raad van Financiën (HRF) betreffende de pensioenen van de tweede pijler.

De HRF beweert:

"de tweede pijler is een van de duurste fiscale niches voor de Staat. Op basis van de in 2018 verrichte betalingen en opgesteld door Sigedis, het platform voor het inventariseren van de verschillende pensioenen ten behoeve van de burgers, kan het verlies aan inkomsten voor de overheid als gevolg van de preferentiële fiscale en parafiscale regeling voor betalingen in de tweede pijler geraamd worden op 2 miljard euro."

De HRF zegt dat de tweede pijler die als kapitaal wordt opgenomen toelaat een hogere belasting te vermijden dan de uitbetaling van een lijfrente.

Kapitaal
De tweede pijler wordt, wanneer deze als kapitaal wordt opgenomen, van meet af aan zwaar belast: de minimumbelasting bij opname van een pensioen op 65 jaar bedraagt 10% (en 16% indien dit vóór 65 jaar gebeurt); plus een RIZIV-bijdrage van 3,55%; een solidariteitsbijdrage die gemakkelijk kan oplopen tot 2% en gemeentelijke opcentiemen (gemiddeld 7% in België). Bovendien wordt het bruto kapitaal (vóór belastingen) door de regering geraamd op een rendement van 4,75% (welke staatsobligatie geeft dit op dit moment?) en wordt het fiscaal als inkomen toegevoegd aan het wettelijk pensioen.

Lijfrente
De inkomsten uit de lijfrente worden belast door ze bij het wettelijke pensioen op te tellen. De hoogte van de belasting hangt dus af van het bedrag van het wettelijke pensioen.

Bijdrageperiode voor het pensioen
Er dient op gewezen te worden dat kaderleden na hun hogere of universitaire studies beginnen te werken en pas op de leeftijd van 23 of zelfs 25 jaar aan hun wettelijk pensioen kunnen bijdragen. **Dit betekent dat zij 3 tot 5 jaar te weinig premie betalen voor dat wettelijke pensioen.** Bovendien zal het kaderlid, gezien het plafond waarop het wettelijk pensioen wordt berekend (momenteel 60.026€ per jaar), tijdens zijn loopbaan meer bijdragen dan dit bedrag zonder dat een deel van zijn bijdragen kan worden genoten.

Het HFR houdt dus geen rekening met de ongelijkheden waaraan kaderleden zijn blootgesteld. Een andere ongelijkheid is het verschil in behandeling tussen werknemers in de particuliere sector, met inbegrip van het kaderpersoneel, en ambtenaren.

Werknemers in de particuliere sector en-ambtenaren

Feit is dat kaderleden, zelfs met een behoorlijke tweede pijler, een lager pensioen hebben dan ambtenaren die tijdens hun loopbaan hetzelfde bedrag verdienen.

Het pensioen van kaderleden is gebaseerd op hun gehele loopbaan, dat van ambtenaren op de laatste tien jaar. Voor een kaderlid die ongeveer 3.000€/maand netto verdient (loopbaan tot 65 jaar), zal het wettelijke pensioen ongeveer 1.700 tot maximaal 1.800€ netto bedragen; voor de ambtenaar die ongeveer 3.000€ netto verdient, zal het pensioen 2.700 tot 2.800€ netto bedragen. Dit verschil van 1.000€ per maand moet door het kapitaal worden gecompenseerd. Bij een levensverwachting van nog 20 jaar zal het kaderlid een kapitaal van 240.000 euro nodig hebben (bij nulinflatie!). In het algemeen zal het kapitaal van de tweede pijler tussen 100.000 en 200.000€ bedragen.

Het HRF zegt dat "de tweede pijler niet distributief genoeg is". Natuurlijk niet. Het wettelijk pensioen van een werknemer in de particuliere sector is veel distributiever dan het wettelijk pensioen van een ambtenaar. Het plafond voor de berekening van het pensioen van een werknemer in de particuliere sector is 60.026€ per jaar, waar deze voor een ambtenaar op 100.000€ vastligt.

Het deel van het loon van een werknemer in de particuliere sector dat boven deze 60.026€ valt, wordt belast en herverdeelt aan de sociale zekerheid zonder dat dit bijdraagt aan het pensioen van deze werknemer.

Conclusie

Het belastingstelsel dat van toepassing is op de pen-

sioenen van de beroeps- en kaderleden is uiterst nadelig wegens de belasting van de tweede pijler en het plafond van het wettelijk pensioen.

Dit systeem steekt zeer ongunstig af bij dat van ambtenaren.

De NCK zou het stelsel voor kaderleden graag in overeenstemming brengen met die voor ambtenaren en is gekant tegen elke poging om de belastingdruk op deze regeling verder te verhogen.

WIST JE DAT: WIE WIL ER EEN RENDEMENT VAN 4,75% PER JAAR!

DOOR PIERRE YKMAN, PENSIOENSGROEP NCK

Kapitaal groepsverzekering: een buitenproportionele belasting !

Tijdens de regering-Dehaene werden een aantal maatregelen genomen die ongunstig waren voor kaderleden (bijvoorbeeld het niet kunnen aftrekken van het deel van de groepsverzekeringspremies dat door kaderleden wordt betaald, waardoor de belastingdruk voor hen is toegenomen).

Deze ongunstige maatregelen kwamen bovenop de belastingen die al geheven worden op het kapitaal dat kaderleden aan het einde van hun loopbaan via een groepsverzekering ontvangen. Deze belastingen zijn een belasting van 10 tot 16% naar gelang van het tijdstip waarop het kapitaal is opgenomen, een RIZIV-bijdrage van 3,55%, een solidariteitsbijdrage (die gemakkelijk oploopt tot 2%) en de gemeentebelasting, die meestal 7% bedraagt). Het beschikbare kapitaal wordt zo met gemiddeld 20% verminderd. Dit is zeer nuttig om een afgetopt wettelijk pensioen te compenseren, een lening af te lossen of iemands kinderen gedeeltelijk te helpen om een huis te kopen.

Deze situatie weerhield de toenmalige regering er niet van een extra belasting in te voeren op basis van een irreëel inkomen. Deze fictieve inkomsten op basis van het invariante brutokapitaal worden opgeteld bij het wettelijk pensioen en houden dus geen rekening met de progressieve vermindering van het (netto)kapitaal om het hoofd te bieden aan ziektekosten of gevolgen van levensongevallen.

Bovendien is de 4,75% kapitaalopbrengst die in de jaren 1990 van toepassing was, vandaag niet meer relevant; de Staat wordt over 10 jaar gefinancierd tegen rentevoeten die dicht bij 0% liggen, hetgeen automatisch zou leiden tot het wegvallen van deze fictieve inkomsten.

- De NCK verdedigt belastingrechtvaardigheid, d.w.z. dat iedere burger moet worden belast naar zijn werkelijke inkomen.
- De NCK eist de afschaffing van een belasting op een nieuw inkomen dat is gebaseerd op kapitaal en belastingtarieven.
- De NCK vraagt om de afschaffing van een inkomstenbelasting die gebaseerd is op fictieve kapitaal- en rentevoeten en dus niet overeenstemt met de werkelijkheid.

EUROPA EN HERSTRUCTURERING.

DOOR PIERRE PIRSON: Deputy Secretary-General for European Relations FECEC (European Federation of Managers and Executives in the Banking sector)

Het Europees Parlement presenteert de doelstellingen van de Europese Bankunie (EBU) als volgt: "De bankenunie is een essentiële aanvulling op de Economische en Monetaire Unie (EMU) en de interne markt, waarbij de verantwoordelijkheid voor toezicht, afwikkeling en financiering op EU-niveau wordt afgestemd en banken in de eurozone zich aan dezelfde regels moeten houden.
Deze regels garanderen dat banken weloverwogen risico's nemen en dat een bank die een fout maakt voor haar verliezen opdraait, met het risico de boeken te moeten sluiten, terwijl de kosten voor de belastingbetaler tot een minimum worden beperkt. " Onderstaand artikel geeft een overzicht op Europees niveau, maar ook in enkele landen waar FECEC vertegenwoordigd is, van de bankenunie en de gevolgen ervan voor herstructurering.

EUROPA

In 2012 werd de Europese Bankunie opgericht, die tot doel heeft gemeenschappelijke regels voor het toezicht op Europese banken vast te stellen. Met deze benadering van normen zou men een zekere golf van fusies of consolidering van de sector kunnen verwachten.

Dit is niet gebeurd. Na grote golven van consolidatie eind jaren negentig of midden in de subprime-hypotheekcrisis (Unicredit-Capitalia, Intesa-Sanpaolo, BNPParibas-Fortis en BNL), is de sector al bijna 10 jaar "rustig". Gezegd moet worden dat de Europese bankinstellingen grotendeels zijn gemobiliseerd om de toename van de regelgeving voor het bankwezen, de kosten van de bankregulering, de kosten van het lage rentebeleid en die van het beleid van lage rentevoeten te beheren, en om het hoofd te bieden aan een klimaat dat veel concurrentiëler is geworden.

Ook moet worden gezegd dat de Europese Unie in hoge mate pro-actief is geweest bij de disintermediatie van de banksector.

Bovenal is deze bankenunie nog niet voltooid. De kapitaalmarkten zijn nog steeds gefragmenteerd en over het algemeen langs nationale lijnen georganiseerd. Naast andere moeilijkheden moeten banken ook land per land kapitaal en liquiditeitsreserves opbouwen. Zij kunnen zich derhalve niet in een centrale structuur centraliseren, hetgeen de facto de economie van het schaalvoordeel in de weg staat.

Vandaar het idee dat de Europese regelgeving huwelijken binnen de sector noodzakelijkerwijs belemmert, omdat zij deze te duur maakt.

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft in 2020 echter zeer duidelijk gecommuniceerd, en de consolidatie van banken in de Europese Unie aangemoedigd. De ECB heeft met name bij monde van de voorzitter van de raad van toezicht, Andrea Enria, gecommuniceerd en onlangs de invalshoeken uiteengezet van waaruit de in Frankfurt gevestigde instelling toekomstige fusies tussen banken zou moeten onderzoeken, met de publicatie van een gids getiteld: Guide to the supervisory approach to consolidation in the banking sector. Deze gids geeft ons inzicht in de filosofie achter de aanpak van de ECB.

Transacties die tot consolidatie leiden, worden in het algemeen geïnitieerd en uitgevoerd door marktdeelnemers om hun kansen te maximaliseren door het smeden van nieuwe combinaties van bestaande bedrijfsactiviteiten...

Herstructurering van de bankactiviteiten kan voordelen opleveren, maar deze moeten worden afgewogen tegen de potentiële risico's. In feite kunnen bedrijfscombinaties, indien goed ontworpen en correct uitgevoerd, bijdragen tot de algemene financiële soliditeit van het bankwezen en helpen om de diversiteit van de verschillende bedrijfsmodellen in stand

te houden. Zij kunnen een middel zijn om reeds lang bestaande problemen in de Europese banksector op te lossen, zoals de Europese banksector, lage rendabiliteit en overcapaciteit.

Om samen te vatten, het is een beetje zoals de kip en het ei verhaal. Bij gebrek aan rentabiliteit stelt de ECB voor te consolideren, ook al is zij zelf mede verantwoordelijk voor deze lage rentabiliteit. Kortom, de ECB probeert ons nu gerust te stellen over haar voornemens (na de kapitaal- en liquiditeitsbeperkingen als gevolg van de pandemie te hebben versoepeld) om gunstige voorwaarden te scheppen voor toekomstige consolidaties. De economische crisis die lijkt op te doemen, kan in dit opzicht nog doorslaggevender zijn.

SPANJE

De herstructurering van de Spaanse financiële sector heeft een enorme verandering teweeggebracht in het banklandschap van het land. Van 2008 tot 2019 is het aantal bankbedrijven gedaald van 88 naar 12 en het aantal banen van 238.000 naar 144.000. Dit betekent een daling van het aantal bankwerknemers met 39,5%, of bijna 100.000 banen.

Maar desondanks blijft het consolidatieproces onvoltooid. Na de pauze in 2020 als gevolg van de pandemie, hebben de vijf grootste Spaanse banken vanaf 2021 meer personeelsinkrimpingen gepland: In deze herstructureringsprocessen valt een groot aantal ontslagen te verwachten:
Caixabank-Bankia: 8.000 mensen
B. Santander: 3.600 mensen
BBVA (nog niet uitgegeven)
B. Sabadell: 1.800 mensen

Dit komt neer op een verdere daling van de werkgelegenheid met nog eens ten minste 10%, en wij zien nog steeds geen licht aan het eind van de tunnel.

FRANKRIJK

BNP Paribas verwacht geen “grote consolidatie” in Europa, aldus Philippe Bordenave, Chief Executive Officer van BNPParibas, op 5 februari 2021, tijdens een online persconferentie. Tegelijkertijd sloot hij gerichte overnames niet uit.

Deze verklaring werd afgelegd op de dag van de bekendmaking van de resultaten voor 2020, die ondanks de covid-19-pandemie zeer goed waren. Het is waar dat goede resultaten de eetlust kunnen opwekken.

De vraag werd hem gesteld op een moment dat de media in Frankrijk de litanie van het huwelijk tussen de Société Générale en BNPParibas ter sprake bracht. Als deze vraag weer opduikt is dat omdat een aantal elementen die als voorwaarden worden beschouwd er lijken te zijn.

Ten eerste is er de ECB, de moeilijkheden van sommige spelers (group Société Générale die twee van haar dochterondernemingen fuseert: SG en Crédit du Nord) en vooral de bankwaarderingen die nog nooit zo aantrekkelijk zijn geweest. Terwijl de Franse banksector die op een gemiddelde van 50% van zijn nettoboekwaarde wordt gewaardeerd, is dat voor sommige spelers slechts 25%.

De wereld schijnt echter veranderd te zijn. En de Franse banksector is al “tamelijk geconsolideerd” als we kijken naar de omvang van zijn spelers, maar ook naar hun specifieke kenmerken. Iedereen lijkt goed overweg te kunnen met zijn collega’s.

Zo beheren de 6 groepen (BNP Paribas, de groep BPCE, de groep Crédit Agricole, de groep Crédit Mutuel-CIC, de Société Générale en de Banque Postale), in een context van sterke concurrentie, meer dan 80% van de ongeveer 73 miljoen lopende rekeningen. En de laatste operaties lijken het spel te hebben bevroren door elk zijn eigen specificiteit te laten vinden (bijvoorbeeld La Poste-CNP).

Ook moet worden gezegd dat de voordelen van fusies in Frankrijk vrij beperkt lijken te zijn.
In de afgelopen tien jaar zijn er in Frankrijk veel minder filialen gesloten dan in onze Europese buurlanden, wat de voordelen van een fusie zou kunnen beperken. Het filialennetwerk van HSBC lijkt op zijn

zachtst gezegd weinig enthousiasme op te wekken. Tenslotte hebben de 6 Franse groepen reeds een Europees, zelfs internationaal profiel. Als er iets zou gebeuren, zou dat zijn om te concurreren met de grootste concurrenten ter wereld, of omdat een van hen in ernstige economische moeilijkheden zou komen. Het meest waarschijnlijke resultaat is echter de overname van gerichte spelers in nieuwe betalingsoplossingen, op nieuwe DATA-markten en in partnerschappen rond de ecologische overgang.

Polen

Sinds de jaren negentig zijn er in Polen gestaag bankfusies tot stand gekomen, en sinds 2000 is het aantal en het tempo ervan aanzienlijk toegenomen.

In 2000 werd mBank opgericht. De eerste volledig online bank in Polen op dat moment, werd overgenomen door Bank Rozwoju Eksportu in 2013. De grootste aandeelhouder van mBank is Commerzbank, die meer dan 70% van de aandelen in handen heeft.

Aan het begin van de 21e eeuw fuseerden de banken Przemysłowo-Handlowy SA en powszechny Bank Kredytowy ten gevolge van de integratie van het kapitaal van hun investeerders, de Duitse HypoVereinsbank AG en de Oostenrijkse Creditanstalt AG (BA-CA). Vervolgens werd de groep in 2005 overgenomen door UniCredit, de toenmalige strategische investeerder van Pekao S.A. Ondanks verzet van de regering vond de fusie een jaar later toch plaats. De meeste van de bijkantoren werden overgeheveld naar Pekao, de andere werden in 2009 samengevoegd met de GE Capital Group, en in 2016 werd het samengevoegd met Alior Bank, waarbij uitsluitend hypothecaire leningen behouden werden, en Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych.

De Zachodni Bank is het voorwerp geweest van verscheidene opzienbarende fusies. De Allied Irish Banks groep verwierf een meerderheidsaandeel in 1999 en veranderde het al snel in Bank Zachodni WBK. Bijna tien jaar later werd 95,67% van de aandelen overgenomen door de Spaanse Santander-groep, die in 2012 ook Kredyt Bank omvatte, eigendom van het Belgische KBC. Zachodni Bank heeft in 2018 haar naam gewijzigd in Santander Bank Polska. Een apart deel van Deutsche Bank werd ook onderdeel van deze entiteit, bijvoorbeeld de individuele klanten.
De entiteit die de meeste fusies en eigendomsveranderingen heeft ondergaan, is de huidige BNP Paribas Bank Polska S.A. De geschiedenis van de bankstructuren, die momenteel in handen zijn van BNP Paribas Bank Polska, dateert van 1990. Toen, op initiatief van Krakowskie Towarzystwo Przemysłowe en Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. de Krakowskie Towarzystwo Bankowe werd opgericht. Een jaar later werd het Pools-Amerikaans Ondernemingsfonds strategisch aandeelhouder van de bank, die de naam kreeg van de eerste Pools-Amerikaanse bank.
Na vier opeenvolgende jaren werd een samenwerkingsovereenkomst ondertekend met Fortis Bank (toen nog steeds als Generale Bank).

In 1999 hebben een aantal beurstransacties plaatsgevonden, als gevolg waarvan PPABank eigenaar werd van 100% van de aandelen van Pioneer Polski Dom Maklerski S.A., dat op haar beurt werd overgenomen door Fortis Bank. Onder deze naam is zij op 3 juli 2000 met haar activiteiten begonnen. In 2008, hebben de eigenaars van Fortis Bank een fusie-overeenkomst getekend met Dominet Bank.

Intussen is Fortis Bank overgenomen door BNP Paribas Groep. In 2009 veranderde Fortis Bank, die reeds gefuseerd was met Dominet Bank, haar naam in BNP Paribas Fortis. Op 5 december 2013 heeft BNP Paribas Groep een overeenkomst gesloten met Rabobank Groep over de aankoop van aandelen in Bank BG. Op 30 april 2015 heeft de juridische fusie van Bank BG en BNP Paribas Bank Polska plaatsgevonden. De bank nam de naam BG BNP Paribas aan, waarna op 31 oktober 2018 Bank BG BNP Paribas een apart deel overnam van Raiffeisen Bank Polska, en heeft in 2019 het logo uniform gemaakt en zijn naam veranderd in de huidige BNP Paribas Bank Polska S.A.

Elke bankfusie gaat gepaard met herstructureringen, organisatorische en technologische veranderingen

en, helaas, ontslagen.
De rol van de vakbonden en de vertegenwoordigers van de werknemers in dit proces is zeer belangrijk.

Raadpleging over voorgenomen collectief ontslag is in Polen wettelijk verplicht en moet erop gericht zijn het aantal ontslagen te beperken, waarbij alleen gebruik wordt gemaakt van programma's voor vrijwillig ontslag en het zoeken naar interne outplacementprogramma's. Voor degenen die ontslagen worden, is het uiterst belangrijk om te beschikken over het best mogelijke pakket sociale bescherming om de gevolgen van de ontslagen te verzachten.

Tijdens de pandemie kwam het proces van overnames en fusies van banken tot stilstand. Banken richten zich op het verbeteren van de bottom line en het organiseren van de klantenservice op een manier die past bij de realiteit van COVID-19. Er zijn kanalen voor verkoop op afstand en courante diensten opgezet, de openingsuren in de filialen zijn verkort en er werden roulatiemaatregelen in gebruik genomen.

Veel collega's werken op afstand. Dit alles vermindert het gebruik van het traditionele verkoopkanaal, namelijk een bankkantoor, en vermindert dus de vraag naar werknemers in het verkoopnet en voor de filialen. In Polen hebben al vier banken massaontslagen aangekondigd, en dit is waarschijnlijk nog maar het begin.

ITALIE

De banksector volgt een strategie van consolidatie door middel van fusies en overnames. Dit is de boodschap die naar voren komt uit een analyse van enkele van de belangrijkste transacties. Deze boodschap komt naar voren uit een analyse van enkele van de belangrijkste transacties die gaande zijn tussen de grote financiële instellingen, in Italië en daarbuiten. In naam van de noodzaak om de sector te consolideren, die ook verzwakt is door de gevolgen van de pandemie, evolueren bankgroepen via overnamebiedingen, fusies of incorporaties.

Intesa Sanpaolo en Ubi Banca

Binnen vijf maanden, in een tijd waarin de hele wereld met een pandemie worstelde, werd dit huwelijk voltrokken. Deze combinatie heeft geleid tot de oprichting van een grote Europese groep met 5 miljard euro winst, 21 miljard euro omzet en die meer dan een triljoen Italiaanse spaargelden zal beheren. In deze periode lijken ook de fusies van MPS in UniCredit, Creval in Crédit Agricole Italia, alsmede de fusie van BancoBpm en Bper plaats te zullen vinden.

Een gunstig kader

Het kader is steeds gunstiger geworden voor fusies en overnames, met de eigen oproep van de ECB tot consolidatie tussen instellingen en overheidsvoorschriften om dergelijke transacties te belonen. In feite is het mogelijk om tot 2% van de activa van de doelbank om te zetten in belastingkredieten. De waarde zou 5 miljard aan zuivere activa kunnen bereiken, waarmee de herstructureringslast voor de koper kan worden gefinancierd, afgezien van de noodzaak van een belastingkrediet. Dit is belangrijk voor banken waar de winstmarges afnemen en aanzienlijke investeringen moeten worden gedaan in technologie en menselijk kapitaal. Ook het toezicht van de ECB stimuleert deze strategie door fusietransacties betaalbaarder te maken.

Crédit Agricole Italia lanceert het openbaar bod op Creval.

Het overnamebod van Crédit Agricole Italia op Creval is in volle gang in Italië. Het tijdschema voor het overnamebod ziet er als volgt uit: de goedkeuring van de regelgevende instanties wordt verwacht in het eerste kwartaal van 2021. De goedkeuring van Consob wordt verwacht tegen maart/april 2021 en de aanbiedingsperiode zal naar verwachting worden afgerond in mei 2021. Als de voorwaarden die door CAI zijn vastgesteld worden geaccepteerd, zal Crédit Agricole na het bod (op bank Creval, met de overname van de groep Valtellinese) de zesde grootste commerciële bank op de Italiaanse markt worden in

termen van activa en de zevende grootste in termen van aantal klanten en totale activa, met 5% van het nationale marktaandeel tegen het einde van het jaar.

Unicredit-Mps

Unicredit over Mps is waarschijnlijk de fusieoperatie die het dichtst bij de deur staat. Het ministerie van Economie en Financiën probeert de voorwaarden van de deal te verbeteren door MPS te herkapitaliseren. Daarnaast is er de kwestie van de ontslagen en de risico's in verband met de hangende rechtszaken over Monte dei Paschi di Siena, ter waarde van 10 miljard euro. Er zou ongeveer 5 miljard euro op tafel liggen voor fiscale stimuleringsmaatregelen en andere maatregelen.

BancoBpm en Bper

Er zijn geruchten over een mogelijke fusie tussen de groepen BancoBpm en Bper, maar de fusie zou een strategisch resultaat hebben: de derde nationale bankgroep zou zo gecreëerd worden. Het is waar dat Bper zojuist 600 voormalige Ubi filialen heeft overgenomen, ter waarde van 40% van de activa.

BELGIE

De bijdrage van de Belgische banksector tot de Europese bankenconsolidatie is zeer belangrijk en dateert niet van gisteren. Het aantal instellingen is sterk verminderd door een voortdurend proces van fusies, met name ten koste van de Belgische instellingen, die nu nog slechts een minderheid vormen.
In lijn met de wereldwijde cijfers hebben 2 van de 4 grootste Belgische bedrijven een moederbedrijf in het buitenland (BNP Paribas en ING), hetgeen vragen doet rijzen over het besluitvormingsproces, dat gevolgen heeft voor de activiteiten, de werkgelegenheid en de ondersteuning van de Belgische economie.

Er kan worden opgemerkt dat deze twee buitenlandse groepen behoren tot de Europese top 10, terwijl de twee grootste Belgische banken bij de top 100 geplaatst worden.

Men kan zich ook afvragen welk deel van de bankactiviteiten niet meer wordt geregistreerd, aangezien bijna 100.000 Belgische klanten een bankrekening in België hebben geopend, in lijn met N26. Anekdotisch gezien mogen deze Belgische burgers niet vergeten aan te geven aan de belastingen dat zij een buitenlandse rekening hebben.

De volgende verwachte verandering voor een grote Belgische bank zal het lot zijn van de Belfius Bank, die na het debacle met Dexia, nog steeds in de handen is van de Belgische overheid. De Nationale Bank heeft regelmatig in de media laten weten dat zij van mening is dat er één bank te veel is in België (in navolging van de aanbevelingen van de Europese Commissie). De Nationale Bank heeft regelmatig in de media laten weten dat zij van mening is dat er in België één bank te veel is (in navolging van de Europese aanbevelingen), maar er bestaat geen consensus over deze mening, temeer daar de mogelijkheid van een overname door een andere Belgische bank beperkt is. Waardoor de nationale controle over de sector nog verder zou afnemen. Er is regelmatig druk uitgeoefend op de regering om zich van de onderneming te ontdoen, althans door middel van een gedeeltelijke beursgang, maar er is nog geen scenario bevestigd.

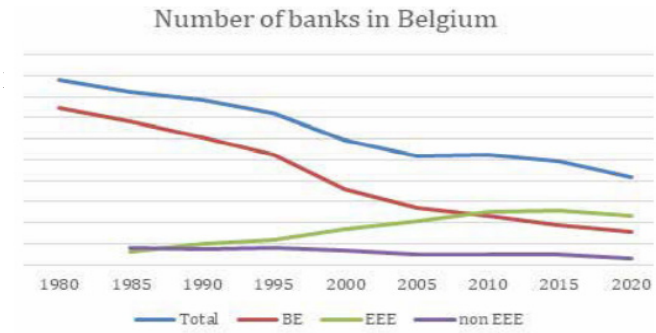

PORTUGAL

De afgelopen tien jaar werd het proces in Portugal gekenmerkt door de interventie van de trojka (Europese Commissie, ECB en IMF) tussen 2011 en 2014, na een verzoek om financiële bijstand van de Portugese regering. Tussen 2010 en 2020 is het aantal banken dat in Portugal actief is met 27% gedaald, het aantal werknemers 18% en het aantal bijkantoren daalde met 36%. Het effect van de verminde-

ring van het aantal bankrekeningen was niet langer significant, aangezien in 2015 buitenlandse banken, voornamelijk Franse, zich begonnen in Portugal te vestigen, en via operationele ondersteunende eenheden wereldwijd diensten verleenden aan deze financiële groepen. Momenteel werkt ongeveer 12.5% van de medewerkers binnen de bankensector reeds voor deze financiële groepen.

Als we de kwestie van bankfusies in ons land bekijken, kunnen we zeggen dat er in Portugal geen belangrijke bankfusies zijn, in tegenstelling tot wat we in Spanje en Frankrijk hebben gezien. Wat er gebeurde, als gevolg van de subprime crisis en het Troika proces, was de afwikkeling van Banco Espírito Santo, SA (2014), BANIF Banco de Investimento (2015) en Banco Populair, SA (2017). In het eerste geval resulteerde dit in Novo Banco, SA, in de twee andere gevallen werden zij geïntegreerd in Banco Santander, SA. Naar onze mening hebben de buitensporige externe schuldenlast van de in Portugal opererende banken en de hoge "non-performing"-ratio van de leningen het einde niet mogelijk gemaakt van dit proces. Het was noodzakelijk voor elke bank om haar balans op te schonen, een situatie die in gang gestoken was aan het begin van deze pandemie.

Wat de sociale gevolgen van dergelijke operaties betreft, voorziet de Portugese arbeidswetgeving in de verplichting van de banken om de vakbonden en de werknemerscomités in te lichten van werknemers bij herstructureringen van banken. Dit is in feite gebeurd in de zaken BANIF, SA (2015), Novo Banco, SA (2016), Banco Popular, SA (2017) en meer recentelijk in de zaak Montepio Geral, SA (2020). Dit optreden van de vakbonden is van groot belang geweest voor de bescherming van de arbeidsrechten en het verlenen van juridische steun aan bankbedienden. Het SNQTB heeft een beslissende en leidende rol gespeeld in deze processen, als de grootste vakbond die actieve werknemers in Portugal vertegenwoordigt.

Grote economische instabiliteit en onvoorspelbaarheid leiden tot veel onzekerheid bij de banken.
Het feit dat ongeveer 50% van de grootste bankgroepen in Portugal in handen is van buitenlands kapitaal, het feit dat we een perifeer land zijn met een kleine markt, en het feit dat we nog steeds herstellende zijn van de vorige financiële crisis, al deze elementen leiden allen tot een grotere druk.

Natuurlijk zal de SNQTB dit alles nauwlettend in de gaten houden. Niettemin zijn wij van mening dat een herstructurering in de huidige context weinig sociale gevoeligheid teweegbrengen, aangezien voor de komende maanden een krachtig economisch herstel wordt verwacht (zelfs in afwachting van inflatiedruk) en dat de banken in 2020 goed hebben gepresteerd, dankzij kredietverlening die de kredietportefeuilles en de netto rentebaten op peil heeft gehouden. Ten slotte merken wij op dat de banken goed gekapitaliseerd zijn om de economie te ondersteunen. In de meest getroffen sectoren, namelijk recreatie en toerisme, die het land ook het meest uit de vorige crisis hebben geholpen, wordt ook een krachtig herstel verwacht. Ook voor de komende maanden wordt herstel verwacht. Tot slot zijn wij van mening dat alle instellingen in Europa zich er vast toe moeten verbinden te voorkomen dat een zeer groot deel van de Europeanen verstoken blijft van essentiële bankdiensten, ten gevolge van de sluiting van bankkantoren en het versnelde digitaliseringsproces. Plattelandsgebieden en ouderen mogen niet het slachtoffer worden van deze tendensen.

ALGEMENE CONCLUSIE

Op de ranglijst van 's werelds grootste banken in termen van marktkapitalisatie staat geen enkele (post-Brexit) bank uit de EU in de top 10 (cijfers van eind 2019), met als eerste Banco Santander op de 17e plaats. Aangezien een deel van de bankactiviteiten in hoge mate is blootgesteld aan de wereldmarkten, vormt deze toestand van zwakte een duidelijk probleem voor de doelstellingen van de Europese Bankunie, die de risico voor de burgers moet inperken. Op dit gebied, evenals op andere, is het tijd om een einde te maken aan dit soort demagogie dat regels instelt in naam van de bescherming van de burger, maar in werkelijkheid heel goed kan leiden tot verarming en verdere ontmaskering. Een ambitieus Europa verdient beter dan dit.

DE POLITIEKE PARTIJEN IN HET SOCIALE DEBAT.

Bijdragen van die partijen die onze oproep beantwoord hebben

De maand mei stond in het teken van het loonoverleg. Bij het vormen van de federale regering-De Croo werd afgesproken om de Wet van 1996 te behouden. Deze wet bepaalt het kader voor de loonvorming om te vermijden dat de loonhandicap en dus de competitiviteit ten opzichte van onze buurlanden zou oplopen. Tegelijkertijd was het voor de regering mogelijk om te spreken over een tijdelijk en uitzonderlijk extraatje in bedrijven die het tijdens de pandemie goed hebben gedaan. Ten tweede sprak de regering af om de sociale partners alle ruimte te geven om tot een loonakkoord te komen binnen het wettelijk kader. De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven berekende dat er een opslag mogelijk was van 0,4%, bovenop de automatische indexering van 2,8% in de komende twee jaren.

Helaas slaagden de sociale partners er niet in om tot een akkoord te komen tegen de vooropgestelde deadline. Zoals afgesproken, trok de regering van premier Alexander De Croo het dossier daarom naar zich toe. De regering volgde haar regeerakkoord en besloot twee zaken. Ten eerste bevestigde ze de loonmarge van 0,4% bovenop de index. Ten tweede maakte ze het mogelijk voor bedrijven die goed presteerden om een consumptiecheque van maximaal 500 euro aan hun werknemers te geven.

“Dit is een evenwichtig akkoord, gesloten in moeilijke tijden”, zegt voorzitter Egbert Lachaert. “Onze economie en het merendeel van de bedrijven gaan door zwaar weer door de coronacrisis. Velen zitten op hun tandvlees, dus er was niet veel marge bij bedrijven voor grote loonopslagen bovenop de indexering. Op die manier zou de opslag van de ene, morgen het ontslag van de andere kunnen betekenen. Daar is niemand bij gebaat. Door de loonwet en de voorziene loonmarge te handhaven, beschermen we dus maximaal de concurrentiekracht en overlevingskansen van de kleine ondernemingen, zelfstandigen en bedrijven. Maar tegelijkertijd geeft dit loonakkoord ook zuurstof aan werknemers. Een opslag van maximaal 3,2% is niet niets. En werknemers van bedrijven die goed boerden, kunnen rekenen op een extra. We houden dus woord.”

Open Vld wil ook in de komende hervormingen van bijvoorbeeld de pensioenen en arbeidsmarkt alle kansen geven aan het sociaal overleg. De werkgevers- en werknemersorganisaties zijn immers belangrijke partners in het voeren van sociaal-economisch beleid. Wanneer ze echter niet tot een akkoord komen binnen het afgesproken budgettair en beleidsmatig kader, is het aan de politiek om de knopen door te hakken.

AIP en lopende onderhandelingen

In een poging om de sociale dialoog tot een goed einde te brengen heeft de regering begin mei een bemiddelingsvoorstel aan de sociale partners gedaan.

Op het moment dat ik dit schrijf, zijn sommige elementen door de sociale partners verworpen. De onderhandelingen over het minimumloon, het einde van de loopbaan, overuren en aanvullende pensioenen worden echter voortgezet. Is dit bemiddelingsvoorstel het 7e wereldwonder? Waarschijnlijk niet. De wet en de context lieten dat niet toe. Maar dit voorstel bevat verschillende interessante elementen.

We hebben een lange weg afgelegd!

Anderhalf jaar na de verkiezingen van 2019 hebben zeven partijen hun verantwoordelijkheid genomen. Het was de bedoeling België te redden, de sociale zekerheid te redden, de pensioenen te verbeteren, de minimumuitkeringen te verhogen, de sociale verworvenheden te garanderen en vooral sociale vooruitgang te boeken, in een progressieve dynamiek die lange tijd ongezien was gebleven. Nu, zoals op 1 oktober, willen de ecologen nog steeds zo ver mogelijk gaan, waar mogelijk.

Het bemiddelingsvoorstel

Dit is wat wij sinds januari hebben gezegd: wij moeten waar mogelijk verder gaan dan 0,4%, en dit is het nut van wat is bereikt met de maximumbonus van 500 euro van het bemiddelingsvoorstel van april. Natuurlijk hadden we liever een brutoloon gehad. Maar verschillende elementen in het bemiddelingsvoorstel zijn interessant:

- deze bonus zal bijdragen tot de financiering van de sociale zekerheid, aangezien hiervoor werkgeversbijdragen van 16,5% verschuldigd zijn, hetgeen een sterke eis was van de ecologen.
- over de premie kan op sectorniveau worden onderhandeld: het was voor ons ook heel belangrijk om het MKB, dat vaak geen vakbondsvertegenwoordiging heeft, niet alleen over de premie te laten onderhandelen.
- Covid-maatregelen en bonussen worden niet meegerekend in de 0,4% en zullen dus niet ten koste gaan van de beschikbare marge: dit betekent bijvoorbeeld dat bonussen voor verplegend personeel of de kosten van vaccinatieverlof bovenop de 0,4% komen.

En natuurlijk spreekt het vanzelf (maar het is altijd nuttig om degenen die het heel graag zouden vergeten eraan te herinneren) dat de indexering gegarandeerd is (zij wordt geraamd op 2,85% over twee jaar), en dat de regering zich ertoe heeft verbonden de verdeling van de welvaartsenveloppe uit te voeren zoals besloten door de sociale partners, d.w.z. 2 miljard (!) in 2 jaar voor sociale uitkeringen Een echte sociale vooruitgang dankzij deze door de regering vrijgegeven begroting!

Betekent dit dat ECOLO het hierbij wil laten? Nee.

Voor de ecologen toont deze wet vandaag al zijn grenzen.

In het regeerakkoord van 1 oktober 2020 was voorzien om met circulaires een evenwicht mogelijk te maken tussen concurrentievermogen (we willen bedrijven die goed werken) en koopkracht (het loon is een belangrijke erkenning op het werk). Deze circulaires moeten het mogelijk maken flexibiliteit te bieden en de in de berekening van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven vastgestelde 0,4% te overschrijden.

Want de huidige blokkering van de loononderhandelingen toont eens te meer aan dat de wet van 1996, zoals die in 2017 onder de regering-Michel is verhard, het sociaal overleg ernstig bemoeilijkt en eerlijke loonsverhogingen in gezonde sectoren verhindert.

Op lange termijn moet de wet dus worden gewijzigd. In de eerste plaats moeten andere elementen in aanmerking worden genomen: concurrentievermogen is niet alleen een kwestie van lonen! Goed opgeleide werknemers zijn een factor van concurrentievermogen, maar ook mensen die zich goed voelen in hun werk, of die in staat zijn om digitale instrumenten te gebruiken. Ook de berekening van de salarisnorm zelf, die in de wet is vastgelegd, moet worden herzien, met name om alle steun die bedrijven ontvangen mee te rekenen. Ten slotte willen wij dat de wet evolueert naar een indicatieve norm.

Wij willen deze veranderingen zo snel mogelijk. Dit zou de sociale partners de vrijheid geven om te onderhandelen.

De conclusie van een evenwichtig interprofessionele overeenkomst is nieuws dat wij toejuichen. Dit akkoord respecteert de door de MR verdedigde grenzen: behoud van ons concurrentievermogen, beloning van werknemers van wie hun sector tijdens de crisis goed gepresteerd heeft en een verbetering van de laagste lonen, voornamelijk via de fiscale en parafiscale hefboom.

Ons concurrentievermogen, dat wordt beschermd door de wet van '96, wordt immers niet aangetast door het bereikte akkoord. De maximale loonmarge van 0,4% (bovenop de automatische indexering en de schaalverhogingen) garandeert dat België aantrekkelijk blijft.

Bovendien kunnen werknemers van sectoren die tijdens de coronacrisis goed hebben gepresteerd worden beloond via het coronabonusmechanisme. Het maximale nettobedrag van deze coronabonus zal in 2021 500 euro per werknemer bedragen. Het toepassingsgebied zal worden verruimd, zodat de coronabonus in meer inrichtingen kan worden gebruikt.

Wat het minimumloon betreft, volgt het interprofessioneel akkoord grotendeels de weg van de verhoging van het nettoloon via belastingen, hetgeen doet denken aan de belastingverschuiving die door de vorige federale meerderheid werd ingevoerd. Er komt dus een compensatie in de vorm van belastingen en parafiscale heffingen, via de werkgelegenheidsbonus vanaf 2022. Voor de volgende jaren zullen deze verhogingen worden ingepast in het kader van een meer algemene belastinghervorming, die, zoals bekend, in het kabinet van Financiën in de maak is.

Tenslotte worden de elementen van flexibiliteit geïntroduceerd of uitgebreid. Ten eerste zal een uitbreiding tot 120 uur vrijwillig overwerk worden ingevoerd voor alle bedrijfssectoren, terwijl dit alleen het geval was voor de zogenaamde essentiële sectoren. Alle sectoren van activiteit zullen derhalve worden getroffen.
Ten tweede wordt de verhoging van 130 tot 180 overuren voor de jaren 2019 en 2020 van het aantal overuren waarvoor enerzijds een vrijstelling van de bedrijfsvoorheffing en anderzijds een belastingvermindering voor de werknemers geldt, voor alle sectoren verlengd tot en met 30.06.23.

Ten slotte wordt CAO 148, die de procedure voor de aanvraag van economische werkloosheid voor werknemers vereenvoudigt en die momenteel tot 31.12.2021 loopt, verlengd tot 30.6.233.

Al deze elementen zijn goed nieuws voor de Belgische economie en onderstrepen het belang van een evenwichtige en verantwoordelijke sociale dialoog.

IS ETS EEN DOELTREFFEND INSTRUMENT OM BROEIKASGASSEN TERUG TE DRINGEN?

DOOR ROLAND GLIBERT, Algemeen Afgevaardigde NCK

Het EU- emission trading system (ETS), dat in 2005 in het leven geroepen werd, is 's werelds eerste regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten. Het is in de Europese Unie ingevoerd als onderdeel van de ratificatie door de EU van het Kyoto-protocol, met als doel de CO2-uitstoot te verminderen.

In 2013 bestrijkte de EU-ETS meer dan 11 000 fabrieken, elektriciteitscentrales, luchttransportindustrie- en andere installaties met een nettowarmteproductie van meer dan 20MW. Dit dekte een grootorde van 40% op de totale CO2 uitstoot van de EU. Hier werden echter bepaalde sectoren uitgelaten, zoals de luchtvaart- en de automobielsector. Een plafond is vastgesteld voor de hoeveelheid broeikasgassen die door alle deelnemende installaties mag worden uitgestoten.

De EU-emissierechten worden vervolgens geveild of gratis toegewezen, en kunnen dan verhandeld worden. Als een installatie meer uitstoot dan haar rechten toestaan, moet zij rechten van anderen kopen. Omgekeerd, als een installatie goed presteerde in het verminderen van haar emissies, kan zij haar resterende credits verkopen. Dit proces wordt gecompliceerd door het feit dat bepaalde quota gratis toegewezen worden om specifieke sectoren niet in een concurrentieel nadelige positie te brengen met betrekking tot niet-EU landen .

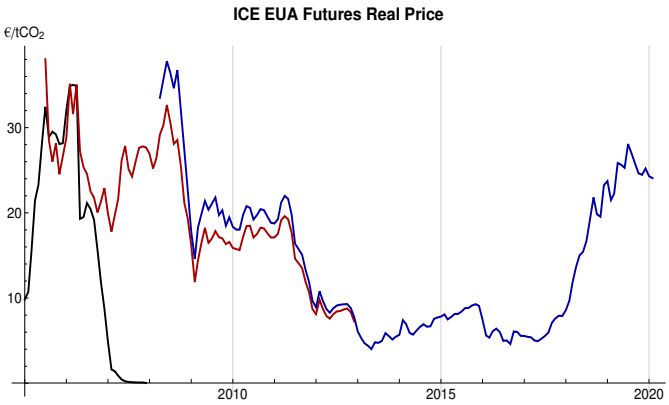

CO2-prijzen in het uitwisselingssysteem van quota's binnen de EU.

De getoonde prijzen komen overeen met 3 handelsperioden waarin de emissieplafonds werden verlaagd. De voor 2020 voorgestelde plafonds komen neer op een vermindering van de broeikasgassen met 21% ten opzichte van 2005.

De broeikasgasemissies in de EU zijn in de tien jaar sinds de invoering van het ETS gedaald, maar deze daling is niet in de eerste plaats toe te schrijven aan het ETS zelf. Deze is bijna volledig toe te schrijven aan de economische neergang na 2008, de verbeterde energie-efficiëntie, de overschakeling op andere brandstoffen (steenkool > gas) en de toename van hernieuwbare energie in de energie-mix.

Het via het ETS gevoerde beleid haalt zijn doelstellingen niet en is een verderfelijk systeem.

Het risico het emissieplafond van de EU te overschrijden, dwingt bedrijven dus om Europa te verlaten en naar minder gereguleerde markten uit te wijken. Dit risico is van die aard dat er in de EU besprekingen gaande zijn over de invoering van een koolstofheffing op in Europa ingevoerde producten.

Concrete voorbeelden illustreren het misbruik van dit beleid.

In de cementindustrie zal het bedrijf, gezien de ontvangen quota, als het meer wil produceren, moeten investeren in een CO2-afvangsysteem ofwel andere primaire grondstoffen moeten vinden. Vermalen hoogovenslak levert uitstekend cement op. De staalproducent ontvangt quota van de cementfabriek, hetgeen hem ontslaat van milieuverplichtingen. De cementproducent zal meer produceren met een recht op vervuiling dat hij van de staalproducent heeft gekocht, maar zal de hoeveelheid CO2 die de cementproducent uitstoot niet verminderen .
Een elektriciteitsproducent die kolengestookte cen-

trales verwijdert en vervangt door gas- of kerncentrales zal over emissierechten beschikken die hij herverkoopt aan een land dat deze vervolgens kan gebruiken om zijn gecarboniseerde KWh-productie van te verhogen. De CO2-uitstoot per KWh is meer dan 1000g voor steenkool, 490g voor gas en 6g voor kernenergie. Zo zal België, dat van plan is kernenergie te verdringen door gascentrales ter ondersteuning van hernieuwbare energiebronnen, quota moeten kopen van Polen, dat zijn kolencentrales wil vervangen door gas- en kerncentrales, wat op het einde van de rit geen CO2-winst oplevert.
Een ander voorbeeld: een elektriciteitsleverancier die geen gedecarboniseerde productiemiddelen heeft, kan zichzelf een groen imago geven door ETS te kopen van een buitenlandse producent van hernieuwbare energie. Al doende kan men dan de geproduceerde elektriciteit als groene energie verkopen om zo te genieten van een veelbelovend ecologisch imago. In België is de netwerkmix voor alle verbruikers gelijk, d.w.z. gemiddeld 50% kernenergie, 25% gas, 20% hernieuwbare energie, 5% afval en biomassa. Deze mix leidt tot een productie van 170g CO2 /KWh (2016 Europees Milieu-agentschap).

Deze weinige voorbeelden en de geringe daling van broeikasgassen die sinds 2005 is bereikt, hebben het Corporate Europe Observatory (onafhankelijke groep voor onderzoek en campagne) ertoe gebracht voor te stellen de ETS af te schaffen of volledig te herzien. Het voorstel is gebaseerd op de volgende elementen:

Het ETS verhindert de toepassing van een beleid om de CO2-uitstoot te beheersen, zoals een CO2-belasting. De Commissie heeft een richtlijn inzake energiebelasting uitgevaardigd waarin de kadervoorwaarden voor de belasting van elektriciteit, vliegtuig- en verwarmingsbrandstoffen zijn vastgesteld. Er werd overeenstemming bereikt over minimumbelastingen, maar de EU-landen konden geen unanimiteit bereiken over pogingen om deze belastingen op te waarderen en zo rekening te houden met CO2-emissies.

Het ETS is gebaseerd op een plafond voor gasemissies, wat landen er niet toe aanzet een reductiebeleid voor bedrijven in te voeren, aangezien dit andere bedrijven in andere landen de kans zou geven meer uit te stoten. Het is inderdaad gemakkelijker om binnenlandse maatregelen te omzeilen door goedkoop ETS van buitenaf te kopen. De CO2-emissiereductiedoelstelling is te laag, wat een overschot aan emissierechten oplevert.
Het ETS is niet opgewassen tegen de uitdaging van de klimaatverandering. Staatssteun, en dus geld van de belastingbetaler, kan worden gebruikt om bij de industrie in te grijpen om eerder de kosten van elektriciteit te verlagen dan de CO2-emissie.

Ten slotte is de ETS-markt fraude in de hand gaan werken. ETS's worden bij benadering geraamd in plaats van daadwerkelijk gemeten. Daarenboven is de juridische definitie van emissierechten niet duidelijk genoeg. Het ETS zoals het tot dusver is opgezet, is geen doeltreffend instrument om de doelstelling van CO2-reductie te verwezenlijken. Zij zouden moeten worden afgeschaft en vervangen door een voldoende hoge koolstofheffing op de CO2-uitstoot. Als zij worden gehandhaafd, moeten de toegekende rechten verminderd worden en moet de overschrijding ervan worden bestraft met een bedrag dat ten minste gelijk is aan de koolstofheffing. Deze koolstofbelasting moet dan de kosten weerspiegelen van de aanpassing van processen om broeikasgassen op te vangen of te elimineren.

Deze argumenten lijken door de EU te worden gehoord. De EU heeft onlangs haar klimaatambities verhoogd: het streefcijfer voor de vermindering van de CO2-uitstoot in 2030 is vastgesteld op 55% ten opzichte van het niveau van 1990. De Commissie overweegt ook een koolstofaanpassingsproject aan de grenzen waarbij ingevoerde emissies zullen worden belast.

De CO2-markt heeft op deze maatregelen geanticipeerd. Eind mei 2021 bedroeg de prijs van een ton CO2 meer dan 50 euro. Dit zal bijvoorbeeld leiden tot een stijging van de elektriciteitsrekening via de productie van elektriciteit door kolen- en gascentrales.

Deze consequentie zal doorwegen in het energiedebat in België, waar het project om kernenergie af te schaffen en te vervangen door gasgestookte centrales zal resulteren in een stijging van de elektriciteitskosten.

NCK: INFORMATIE EN FEITEN.

- Vierde vakbondsalternatief dat sinds 1966 specifiek de belangen behartigt van kaderleden.
- De NCK is een onafhankelijke belangenvereniging.
- De NCK helpt zijn leden: per jaar +/- 1000 individuele tussenkomsten en +/- 200 interventies op collectief niveau.
- Geeft een stem aan zijn leden.

DOELSTELLINGEN VAN DE NCK.

- Ijvert voor werkbaar werk, ook voor kaderleden.
- NCK is de enige die kaderleden verdedigt tegen fiscale en parafiscale discriminatie.
- Belangenbehartiging in een humanitair verband zonder politieke partijen.
- Vecht als wettelijk erkende vereniging om op alle niveaus van sociaal overleg aanwezig te zijn.
- Verdedigt de belangen van kaderleden op Europees niveau via de CEC European Managers vereniging.
- Verhoging wettelijk pensioen en andere uitkeringen in functie van de reële bijdragen van kaderleden.

DIENSTEN VAN DE NCK.

- Individuele juridische bijstand en advies.
  - Afsluiten van contracten
  - Clausule van niet-mededinging
  - Verandering van functie of locatie
  - (aanvullend) Pensioenplan
  - Functioneringsevaluatie
  - Opzegging en outplacement
  - Bedrijfswagenpolis
  - Herstructurering
- Collectieve diensten van NCK.
  - Organiseren van een kadervereniging
  - Reorganisatie van de onderneming
  - Analyseren van collectieve arbeidsovereenkomsten
  - Sluiting of verkoop van het bedrijf
- Vertegenwoordiging van kaderleden in de ondernemingsraad.
- Ondersteuning bij de sociale verkiezingen.

NATIONALE CONFEDERATIE VAN HET KADERPERSONEEL

Lambermontlaan 171 bus 4
1030 Brussel

Voorzitter:
Pierre Pirson

Ondervoorzitters:
Natascha Van Horenbeeck (NL)
Koen Grégoir (NL)
Philippe Hendrickx (FR)

JURIDISCHE DIENST

Nikolaas Van Steenkiste (N)
Frédéric Baudoux (F)

NATIONAAL SECRETARIAAT

Mariem Guerroum (F)
Bas Pauwels (N)
Tel.: 02/420.43.34.
Fax: 02/420.46.04.
E-mail: info@cnc-nck.be
Website: www.cnc-nck.be
Bankrekeningnr: BE05 2100 6830 0075

V.U.: Pierre Pirson, Lambermontlaan 171 bus 4, 1030 Brussel

JAARLIJKSE BIJDRAGE (€)	Bankover-schrijving	Domiciliëring	
	jaarlijks	jaarlijks	maandelijks
Actieve leden	125	115	9,75
Jonger dan 30 jaar	62	52	4,50
Gepensioneerden	52	42	3,50
Werklozen met uitkering, langdurig zieken	62	52	4,50
Echtparen	145	135	11,50

Hebben meegewerkt aan dit nummer:

Bairiot Jean-François (MR), Bodard Serge, Cornet Cécile (Ecolo), Glibert Roland, Gouat Philippe, Hendrickx Philippe, Pauwels Bas, Pirson Pierre, Van Wing Thomas (Openvld), Ykman Pierre, Vinckx Luc

Overnemen van artikels is toegestaan mits vermelding van de bron en versturen van een melding naar de NCK.
De artikelen zijn gepubliceerd onder de verantwoordelijkheid van hun auteurs en geven niet noodzakelijk het standpunt van de NCK weer.